

ЗАВЕТЪТЪ.

„Господь Богъ вашъ направи заветъ съ насъ въ Хоривъ.“ *)

Петата глава отъ Второзаконието представя единъ скъпоцененъ камъкъ, заровенъ дълбоко нѣкъде въ земята. Всичко, което е писано въ Стария Заветъ, не е валидно за всички времена и епохи, обаче, въ него има истини, които сж надживѣли времето си, вследствие на което, когато и да се четатъ или казватъ, тѣ иматъ своята цена и своето значение. Тѣ сж валидни за всички времена и епохи, за всички хора и народи.

„Господь Богъ вашъ направи заветъ съ насъ въ Хоривъ.“ Нѣма по-великъ актъ въ свѣта отъ този, да се направи заветъ, договоръ между две разумни сжщества. Това, което осмисля живота, което внася радостъ и миръ въ човѣшката душа, сж разумнитѣ отношения между всички живи сжщества. Азъ взимамъ думата разумность въ широкъ смисълъ. Разумниятъ човѣкъ е съвършенъ въ постъпкитѣ си. И ако понѣкога се забелѣзва нѣкакво несъвършенство въ него, това се дължи на материалитѣ, съ които работи. Когато вещиатъ писарь пише, и дойде нѣкой отъ вѣнъ, бутне ржката му, той направи нѣкаква погрѣшка, но вината не е въ него. Причината за погрѣшката е вѣншна. Нѣкое неразумно сжщество е бутнало ржката му. Обаче, този вещь писарь е въ състояние самъ да изправи погрѣшката си. Следователно, разумниятъ човѣкъ всѣкога изправя нѣщата, а глупавиятъ — разваля. Каквото и да дадете на глупавия човѣкъ, въ края на краищата, той все ще го развали: и най-хубавата дреха да му дадете, той ще я развали; и най-доброто управление да му дадете, той ще го развали; и най-разумната религия да му дадете, той ще я развали; и най-добрата наука да му дадете, той ще я развали. И обратно: каквото дадете на разумния човѣкъ, той ще го запази и усъвършенствува.

„Господь Богъ вашъ направи заветъ съ насъ въ Хоривъ.“ Отъ времето на Мойсея до днесъ сж се изменили повече отъ три хиляди години. Какво представятъ тия три

*) Второзаконие 5 : 2.